

Sygn. IV Kp 453/15

Prok. Rej. w Limanowej - Ds.828/15/Spc

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Kempieńska - Krawczyk

Protokolant: A. K.

przy udziale Prokuratora – Tomasza Grzesika

po rozpoznaniu na posiedzeniu

na skutek zażalenia wniesionego przez Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.,

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Limanowej z dnia 8 maja 2015 roku o umorzeniu śledztwa

na podstawie art. 329 k.p.k., art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 465 § 1 i 2 k.p.k.,

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 maja 2015 roku sygn. akt Ds.828/15/Spc Prokurator Prokuratury Rejonowej w Limanowej umorzył śledztwo w sprawie usiłowania doprowadzenia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 850 000 złotych bank (...) Oddział w G. w dniu 11 marca 2013 roku w ramach umowy kredytowej w rachunku bieżącym poprzez przedstawienie i załączenie do wniosku kredytowego firmy (...) sfalszowanych dokumentów w postaci zeznań podatkowych CIT 8 za rok 2010 i 2011, to jest o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. wobec braku ustawowych znamion czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł pokrzywdzony Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania prokuratorowi Prokuratury Rejonowej w Limanowej. W uzasadnieniu zażalenia pokrzywdzony zarzucił, iż fakt przedłożenia sfalszowanych dokumentów w celu uzyskania kredytu wypełnia zamiar doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do wzajemnych powiązań przedmiotowo – podmiotowych pomiędzy postępowaniami przygotowawczymi. I tak organ postępowania przygotowawczego prowadził jednocześnie dwa odrębne postępowania dotyczące jednego zdarzenia historycznego, tj. zdarzenia z dnia 11 marca 2013 roku dotyczącego przedłożenia przerobionych lub podrobionych dokumentów - deklaracji podatkowych CIT 8 w celu uzyskania kredytu przez (...) Sp. z o.o. na szkodę pokrzywdzonego Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., o czyn z art. 297 § 1 k.k. (Ds. 529/15/Spc) oraz o czyn art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. (Ds.828/15/Spc) Ponadto prokurator Prokuratury Rejonowej w Limanowej prowadził postępowanie w fazie in rem o czyn z art. 270 § 1 k.k. Następnie w postępowaniu przygotowawczym prokurator Prokuratury Rejonowej w Limanowej skierował

do Sądu Rejonowego w G. akt oskarżenia o czyn z art. 297 § 1 k.k., zaś w pozostałych sprawach postępowanie umorzył - o czyn z art. 270 § 1 k.k. wobec niewykrycia sprawcy czynu, a w sprawie usiłowania oszustwa wobec braku znamion czynu zabronionego.

Podnieść należy, że prokurator ustalił stan faktyczny w niniejszej sprawie wyprowadzając trafne i logiczne wnioski końcowe. Sąd Okręgowy w całości podziela wnioski prokuratora przedstawione w zaskarżonym postanowieniu. Wbrew twierdzeniom skarżącej dokonana przez prokuratora ocena zgromadzonego materiału dowodowego nie nosi cech dowolności, uwzględnia zasady prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Pomimo lakonicznego uzasadnienia wyjaśnia podstawę faktyczną rozstrzygnięcia.

Nie sposób także pominąć omówienia znamion przestępstwa oszustwa, stypizowanego w art. 286 § 1 k.k. Polega ono na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Za wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 grudnia 2012 roku (sygn. II Aka 290/12, LEX nr 1240266, Dz.U.1997.88.553: art. 286 § 1): „Elementy przedmiotowe oszustwa muszą mieścić się w świadomości sprawcy i muszą być objęte jego wolą. Sprawca musi chcieć uzyskać korzyść majątkową i świadomie w tym celu użyć określonego sposobu działania. Jeśli chociażby jeden z elementów nie jest objęty świadomością sprawcy, to nie dochodzi do wypełnienia znamion oszustwa. Oszustwo może być popełnione wyłącznie z zamiarem bezpośrednim, kierunkowym, obejmującym cel i sposób działania, a więc nie dochodzi do wypełnienia znamion tego przestępstwa, gdy sprawca chociażby jednego elementu nie obejmuje chęcią, tylko się na niego godzi”. Nie każda zatem nierzetelna realizacja umowy cywilnoprawnej może stanowić przestępstwo oszustwa (wyrok SN z 02.02.2007r., sygn. akt IV KK 378/06 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 18.11.2008r., sygn. akt II Aka 167/08). Istota przestępstwa art. 286 § 1 k.k. polega na posłużeniu się fałszem jako czynnikiem sprawczym, który ma doprowadzić pokrzywdzonego do podjęcia niekorzystnej decyzji majątkowej. Wprowadzenie w błąd polega na tym, iż sprawca własnymi podstępными zabiegami doprowadza pokrzywdzonego do mylnego wyobrażenia o określonym stanie rzeczy, natomiast wyzyskanie błędu - to celowe skorzystanie z mylnego wyobrażenia o wartości rzeczy, skutkach transakcji itp. Tę formę oszukańczego zachowania nazywa się niekiedy oszustwem biernym, gdyż sprawca musi przejawiać określoną aktywność, aby wyzyskać błąd pokrzywdzonego.

Skarżący, w przeciwieństwie do Prokuratora zdaje się z okoliczności, tj. posłużenia się podrobionym dokumentem wyprowadzać wniosek o istnieniu po stronie R. G. w chwili zawarcia przedmiotowej umowy kredytowej zamiaru określonego w art. 286 § 1 k.k. Przestępstwa oszustwa można dopuścić się jedynie jednak z zamiarem bezpośrednim kierunkowym, a skarżący nie wskazał żadnych okoliczności pominiętych lub błędnie ocenionych przez Prokuratora, z których można wyprowadzić logiczny wniosek o istnieniu po stronie osoby podejrzanej takiego zamiaru. Jako, że przestępstwo z art. 297 § 1 k.k. stanowi przestępstwo formalne, to sprawca po to, aby uzyskać kredyt przedkłada fałszywe lub potwierdzające nieprawdę dokumenty dotyczące okoliczności mających istotne znaczenie dla uzyskania takiego kredytu. Natomiast dla wykazania znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. koniecznym jest wykazanie, że w chwili zawierania umowy kredytowej sprawca działał z zamiarem doprowadzenia przedmiotowego banku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Z faktu posłużenia się sfalszowanymi dokumentami lub dokumentami poświadczającymi nieprawdę nie sposób domniemywać istnieniu zamiaru określonego w art. 286 § 1 k.k. Mając na względzie opinie i referencje z Banku (...) S.A. w W., Banku (...) we W., Europejskiego Funduszu Leasingowego S.A. we W., (...)Bank (...)S.A. Oddział w N., a także warunki udzielenia kredytu na rachunku bieżącym, jak też sposób zabezpieczenia kredytu (zabezpieczenie hipoteczne, weksel, cesja praw z polisy ubezpieczenia, oświadczenie o poddaniu się egzekucji) w rzeczywistości nie dowodzą one istnienia zamiaru określonego w art. 286 § 1 k.k. w momencie zawierania umowy kredytowej, bowiem sytuacja finansowa (...) Sp. z o.o. w L. w momencie ubiegania się o nowe wsparcie finansowe przedstawiała się korzystnie, a proponowane zabezpieczenia spłaty kredytu przewyższały wartości udzielonego finansowania (hipoteka na nieruchomości o szacunkowej wartości 1 247 900 złotych). Dopiero w momencie postawienia przez bank całej kwoty w stan natychmiastowej wymagalności, co nastąpiło z powodu braku możliwości ustanowienia hipoteki, bank dokonał analizy przedłożonych dokumentów. Ponadto R. G. po uzyskaniu kredytu nie podejmował żadnych działań zmierzających do ukrycia kwoty kredytu, a co więcej po jego udzieleniu

w dniu 27 marca 2013 roku do dnia 2 grudnia 2013 roku zgodnie z warunkami umowy kwota kredytu pozostawała na rachunku bieżącym spółki (...) Sp. z o.o. w L. i pozwałała w sposób jednorazowy na spłatę zobowiązania. W rezultacie Bank nie poniósł szkody. Sposób zachowania R. G. tym samym będzie stanowił jedynie podstawę do rozstrzygnięcia w oparciu o czyn z art. 297 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe, tut. Sąd analizując materiał dowodowy pod kątem ustawowych znamion przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. Sąd Okręgowy w Gliwicach nie znalazł podstaw do odmiennej aniżeli prokurator Prokuratury Rejonowej w Limanowej oceny przeprowadzonych czynności i oceny prawnej poczynionych w toku przeprowadzonych czynności.

W świetle powyższych okoliczności Sąd Okręgowy w Gliwicach utrzymał zaskarżone postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Limanowej w mocy.